

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο νόμου: «Εκσυγχρονισμός των Επιτηλεματικών Οργανώσεων των εμπορών, των βιοτεχνών και των λοιπών Επιτηλεματικών».

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Ο νομοθέτης ρυθμίζει για πρώτη φορά τον τρόπο ίδρυσης, οργάνωσης και λειτουργίας των επιτηλεματικών οργανώσεων με το νόμο 281/1914. Βασικές επιλογές του νομοθέτη ήταν: η σωματειακή μορφή οργάνωσης, ο καθορισμός των σκοπών που θα μπορούσαν να επιδιώκουν, η απαγόρευση της συμμετοχής εργαζομένων σε σωματειακά εργοδοτών, η κοινή ορολογία τόσο για τις οργανώσεις των εργοδοτών όσο και των εργαζομένων δηλαδή «επιτηλεματικές οργανώσεις των εργοδοτών» και «επιτηλεματικές οργανώσεις των εργαζομένων», η καθιέρωση της εποπτείας των διοικητικών αρχών στη λειτουργία των επιτηλεματικών σωματείων, η ρυθμιστή τροποση διαλυσης των επιτηλεματικών οργανώσεων και ο αποκλεισμός των αλληλεγγύη-φύλακων ταμείων από τα επιτηλεματικά σωματειακά των εργαζομένων.

Οι βασικές αυτές αρχές διατηρήθηκαν, με μικρές παραλλαγές, σε όλους τους νόμους που ακολούθησαν και ρυθμίζουν τα θέματα αυτά μέχρι και το νόμο 330/1976, παρά το γεγονός ότι το σύνταγμα του 1975 κατοχύρωσε με νέες διατάξεις τη συνδικαλιστική ελευθερία των εργαζομένων.

Για πρώτη φορά μετά το Σύνταγμα του 1975 θεμελιώθηκαν με το ν. 1264/82 ρυθμίσεις που αφορούν αποκλειστικά και μόνο τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων.

Οι διατάξεις του νομοσχεδίου αυτού φιλοδοξούν να θέσουν μια τάξη στο χώρο των επιτηλεματικών οργανώσεων, των εμπορών, βιοτεχνών και λοιπών επιτηλεματικών οι οποίοι αποτελούν μοχλό για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Η οργάνωση των εμπορών - βιοτεχνών και λοιπών επιτηλεματικών σε ομοσπονδιακές ενώσεις και η δημοκρατική λειτουργία τους θα συμβάλει αποφασιστικά στη μεγαλύτερη ανάπτυξη της συλλογικότητας και της επιτηλεματικής συνείδησης στα πλαίσια και της εξυπηρέτησης του κοινωνικού συνόλου. Δεν είναι πρόθεση του νομοσχεδίου να ρυθμίσει τον τρόπο λειτουργίας όλων των επιτηλεματικών οργανώσεων των εργοδοτών αλλά μόνον εκείνων των οποίων η συμμετοχή σε μια επιτηλεματική οργάνωση εαυτίζεται στην άσκηση συγκεκριμένου επιτηλεματικού και όπου κοινό χαρακτηριστικό των οργανωμένων επιτηλεματικών δεν είναι η εκπροσώπηση οικονομικής δύναμης, αλλά το κοινό επιτηλεματικό συμφέρον των μελών τους. Γι' αυτό ορίζεται ότι τα νομικά πρόσωπα δεν μπορούν να είναι μέλη των επιτηλεματικών οργανώσεων οι οποίες περιλαμβάνουν μόνο φυσικά πρόσωπα (επιτηλεματικές βιοτέχνες, έμποροι).

Οι διατάξεις του νομοσχεδίου δεν αναφέρονται καθόλου στη λειτουργία εκείνων των εργοδοτικών οργανώσεων, οι οποίες έχουν σαν κοινό κεντρικό οργανωτή στη οικονομική δύναμη των εργοδοτών ή την κοινή νομική μορφή των επιχειρήσεών τους π.χ. σύνδεσμοι Α.Ε. ή σύνδεσμοι Ε.Π.Ε ή ΣΕΒ ή Ένοψη Εργοπλιστών και οι οποίες εξυπηρετούν να ρυθμίζουν όπως και πριν την εσωτερική τους οργάνωση και λειτουργία.

Η οργάνωση μόνο φυσικών προσώπων στις επιτηλεματικές οργανώσεις του νομοσχεδίου αυτού είναι πάντα αίτημα των εμπορών, βιοτεχνών και λοιπών επιτηλεματικών ώστε να μπορούν οι ίδιοι, χωρίς τις επιδράσεις οικονομικών συμφερόντων άλλων να προωθούν τα δικά τους επιτηλεματικά συμφέροντα.

Το δικαίωμα να συσταθούν επιτηλεματικές οργανώσεις οι έμποροι, οι βιοτέχνες και οι λοιποί επιτηλεματικές είναι κατοχυρωμένο στο άρθρο 12 παρ. 1 του Συντάγματος.

Επίσης, το σύνταγμα προστατεύει την επιτηλεματική οργάνωση από τη διάλυσή της με διοικητικά μέτρα. Μια επιτηλεματική οργάνωση μπορεί να διαλυθεί μόνο τότε, όταν παραβιάζει ουσιώδεις διατάξεις του καταστατικού της ή το νόμο

και μόνο με δικαστική απόφαση (άρθρ. 12 παρ. 2 του Συντάγματος).

1) επιλογές του νομοσχεδίου δρουν και σε πλήρη συμφωνία με τα κατοχυρωμένα στο σύνταγμα δικαιώματα. Ειδικότερα για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των επιτηλεματικών οργανώσεων στην πράξη το νομοσχέδιο θέτει τις εξής βασικές αρχές:

α) Μέλη των επιτηλεματικών οργανώσεων των εμπορών, των βιοτεχνών και λοιπών επιτηλεματικών μπορούν να είναι μόνο φυσικά πρόσωπα.

β) Καταργείται κάθε εποπτεία των δημοσίων αρχών και αναγκάζεται η αυτονομία των επιτηλεματικών οργανώσεων σε θέματα εσωτερικής λειτουργίας τους.

γ) Καθιερώνεται η αρχή ότι κάθε βιοτέχνης, έμπορος ή επιτηλεματίας πρέπει να ψηφίζει μόνο μια φορά για την ανάδειξη αντιπροσώπων στην πρωτοβάθμια επιτηλεματική οργάνωση και εξεπαιδίζονται η διαδικασία για την πραγμάτωση της αρχής αυτής.

δ) Κατοχυρώνεται το δικαίωμα κάθε βιοτέχνη, έμπορου, επαγγελματία να είναι μέλος σε 2 πρωτοβάθμιες επιτηλεματικές οργανώσεις.

ε) Διατηρείται η δομή των επιτηλεματικών οργανώσεων σε πρωτοβάθμιες, δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες.

στ) Κατοχυρώνεται η δημοκρατική λειτουργία των επιτηλεματικών οργανώσεων με την καθιέρωση συστήματος αναλογικής, τον ερωδιασμό των μελών κάθε πρωτοβάθμιας επιτηλεματικής οργάνωσης με ειδικό εκλογικό βιβλίο και την απαγόρευση των εξουσιοδοτήσεων.

ζ) Κατοχυρώνεται η οικονομική αυτονομία των επιτηλεματικών οργανώσεων σε όλη τη δομή τους, η οποία είναι αντίθετη στην αντικρατική εισροά που είχε καθιέρωσε ο νόμος 196/1946.

Ειδικότερα αναφέρονται τα εξής για τις επί μέρους διατάξεις του νομοσχεδίου.

Το άρθρο 1 καθορίζει που εφαρμόζεται ο νόμος. Διασαφηνίζει σε ποιες επιτηλεματικές οργανώσεις αναφέρεται καθορίζει το σκοπό τους καθώς και τον τρόπο εκπλήρωσης αυτού του σκοπού.

Το άρθρο 2 προβλέπει τα μέλη τις διακρίσεις (Πρωτοβάθμιες - Δευτεροβάθμιες - Τριτοβάθμιες οργανώσεις και ποια είναι τα μέλη τους) καθώς και τη διαδικασία σύστασης των οργανώσεων.

Το νέο στοιχείο που εισάγεται με το άρθρο αυτό (παρ. 10) είναι ότι η επωνυμία της Επιτηλεματικής οργάνωσης πρέπει να είναι αληθής - πραγματική και δηλωτική της συνθέσης της και του σκοπού της.

Το άρθρο 3 αναφέρεται στα βιβλία των επιτηλεματικών οργανώσεων καθώς και στους πόρους τους.

Με την τήρηση των βιβλίων εξεπαιδίζονται η διαφάνεια στη λειτουργία της επιτηλεματικής οργάνωσης ενώ με τον καθορισμό των πόρων εξεπαιδίζονται η οικονομική της αυτονομία.

Στο άρθρο 4 καθιερώνεται ρητά η υποχρέωση υπεύθυνης όλων των μελών που συγκαταρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

Επίσης ρυθμίζει τη διαδικασία διαγραφής μελών.

Το άρθρο 5 αναφέρεται στα όργανα των επιτηλεματικών οργανώσεων και ρυθμίζει τη διαδικασία σύγκλησης - απαρτίας - λήξης και προσβολής αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.

Το άρθρο 6 αναφέρεται στην εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου, της ελεγκτικής επιτροπής και των αντιπροσώπων και ρυθμίζει το θέμα της συμπλήρωσης κενών θέσεων στο Δ.Σ.

Στο άρθρο 7 καθιερώνεται για πρώτη φορά το εκλογικό σύστημα.

Τούτο εξασφαλίζει το αδιάλειπτο των εκλογών. Επίσης στο άρθρο αυτό οριζούνται θέματα που έχουν σχέση με τη δικαιοσύνη διεξαγωγής των εκλογών για τα όργανα διοίκησης και την ερευνητική επιτροπή καθώς και το εκλογικό σύστημα (σύστημα αναλογικής).

Για τη διασφάλιση της εμάλης διεξαγωγής των εκλογών προβλέπεται η παρουσία δικαστικού αντιπροσώπου ενώ παράλληλα προβλέπονται κυρώσεις για όσους παραποιούν ή νοθεύουν το αποτέλεσμα των εκλογών.

Οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 8 αναφέρονται στο χρόνο και τρόπο εκκαθάρισης των μητρώων και επαγγελματικών οργανώσεων, στη γνωστοποίηση των μητρώων, στις ενστάσεις κατά των εκκαθαριζόμενων μητρώων καθώς και στις εγγραφές νέων μελών.

Το άρθρο 9 αναφέρεται στο χρόνο και τρόπο διενέργειας των πρώτων μετά την ύψηση του νέου εκλογών στις επαγγελματικές οργανώσεις και καθορίζει το ανώτατο όριο συνόρων και εγγραφής μελών για μικρότερη συμμετοχή στις οργανώσεις αυτές.

Το άρθρο 10 αναφέρεται στην παράταση της θητείας των οργάνων διοίκησης αν αυτή λήξει κατά τη διάρκεια των προεδριών των μεταβατικών διατάξεων καθώς και στη λήξη τους, αν δεν τηρηθούν οι διαδικασίες και προϋποθέσεις του νόμου.

Τέλος με τις τελικές διατάξεις του άρθρου 11 υποχρεώνονται οι επαγγελματικές οργανώσεις να προσαρμόσουν τα καταστατικά τους σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές οι οποίες έχουν ισχύ από τη δημοσίευση του νόμου και γίνεται ρητή μεία ότι οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν έχουν σχέση με τα Επιμελητήρια.

Αθήνα, 14 Απριλίου 1987

Ο: Υπουργός

Δικαιοσύνης
ΕΛ. ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ

Επιστολή
ΠΑΝ. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Εκσυγχρονισμός των Επαγγελματικών Οργανώσεων των εμπόρων, έιστεχνών και λοιπών επαγγελματιών.

Άρθρο 1.

Αντικείμενο και σκοπός.

1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού εφαρμόζονται στις επαγγελματικές οργανώσεις των εμπόρων, των έιστεχνών και των λοιπών επαγγελματιών φυσικών προσώπων, που ασχολούνται με τη μεταποίηση ή τη βιοπώληση των αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών καθώς και των αυτοκινήτιστών όπως οι ιδιότητες αυτές προσδιορίζονται με βάση την εκάστοτε ισχύουσα επιμελητηρική νομοθεσία. Ανεξισότητες σχετικά με τις ιδιότητες αυτές επιλύονται με βάση την ίδια νομοθεσία η οποία για την περίπτωση αυτή εφαρμόζεται αναλόγως.

Η απόφαση της Επιτροπής εκδίδεται και κοινοποιείται εντός 30 ημερών.

2. α) Οι επαγγελματικές οργανώσεις έχουν σκοπό τη δικαιοσύνη, τη μελέτη και την προώθηση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και επαγγελματικών συμφερόντων των μελών τους στα πλαίσια της εξουπρέστησης του κοινωνικού συνόλου.

β) Για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού οι επαγγελματικές οργανώσεις μπορούν ιδιαίτερα:

αα) να απευθύνονται στις δικαστικές, διοικητικές και άλλες αρχές, για κάθε ζήτημα που αφορά τα επαγγελματικά συμφέροντα των μελών τους.

ββ) να συνεργάζονται με τις δημόσιες αρχές, την τοπική αυτοδιοίκηση, τις συνεταιριστικές οργανώσεις, τους αγροτικούς συλλόγους, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις εσωτερικού και εξωτερικού, και τους εκπαιστωμένους διαφόρων κοινωνικών ομάδων, για τη δικαιοσύνη, τη λήψη και την εφαρμογή των αποφάσεων που αφορούν τα κοινά επαγγελματικά, οικονομικά και κοινωνικά συμφέροντα των μελών τους και γενικότερα τα συμφέροντα του κοινωνικού συνόλου.

γγ) οι επαγγελματικές οργανώσεις δεν μπορούν να ασκούν κερδοσκοπική δραστηριότητα, επιτρέπεται όμως να προωθούν παραγωγικούς, καταναλωτικούς, προμηθευτικούς ή πιστωτικούς συνεταιρισμούς των μελών τους να ίδρουν ενταξιακά και εθελοντικές και να οργανώσουν προγράμματα επιμόρφωσης για τα μέλη τους.

Άρθρο 2.

Μέλη, διακρίσεις και σύσταση των Επαγγελματικών οργανώσεων.

1. Οι επαγγελματικές οργανώσεις είναι σωματεία, που διέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού και συμπληρωματικά, από τις διατάξεις του Α.Κ.

2. Οι οργανώσεις αυτές διακρίνονται σε πρωτοβάθμιες, δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες.

3. α) Πρωτοβάθμια επαγγελματική οργάνωση (ένοση) είναι το σωματείο που έχει μέλη του φυσικά πρόσωπα, που ασκούν ή ασχολούνται πραγματικά και για το δικό τους συμφέρον, με ένα από τα επαγγέλματα του άρθρου 1 παρ. 1, ανεξάρτητα με τη νομική μορφή, με την οποία αναπτύσσουν την οικονομική, εσπεριότητα τους.

β) Κάθε έμπορος, έιστεχνος ή επαγγελματίας του άρθρου 1 παρ. 1 έχει το δικαίωμα να είναι μέλος σε δύο το πολύ πρωτοβάθμιες επαγγελματικές οργανώσεις.

γ) Για τη σύσταση πρωτοβάθμιας επαγγελματικής οργάνωσης, απαιτείται συμφωνία, είκοσι τουλάχιστον προσώπων, της παρ. 3α.

δ) Κάθε πρωτοβάθμια επαγγελματική οργάνωση, έχει το δικαίωμα να είναι μέλος σε δύο το πολύ Ομοσπονδίες, μη κλαδικού χαρακτήρα και μη γενικού ή τοπικού.

4. α) Δευτεροβάθμια επαγγελματική οργάνωση (Ομοσπονδία), είναι το σωματείο που έχει μέλη του τρεις ή περισσότερες πρωτοβάθμιες οργανώσεις (κλαδικού και γενικού ή τοπικού χαρακτήρα), σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού του.

β) Κάθε δευτεροβάθμια οργάνωση (Ομοσπονδία) έχει το δικαίωμα να είναι μέλος μιας μόνο ομοσπονδίας.

5. Τριτοβάθμια επαγγελματική οργάνωση (συνμοσπονδία), είναι η οργάνωση που έχει μέλη της πάντα ή περισσότερες ομοσπονδίες, σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού της.

6. Σε κάθε πρωτοδικείο τηρείται βιβλίο στο οποίο εγγραφονται οι επαγγελματικές οργανώσεις. Η εγγραφή περιλαμβάνει τα στοιχεία του άρθρου 81 του Αστικού Κώδικα, τον αριθμό της δικαστικής απόφασης που εγκρίνει τη σύσταση ή τη διάλυση της επαγγελματικής οργάνωσης ή την τροποποίηση του καταστατικού. Από την εγγραφή στο παραπάνω βιβλίο επέρχονται τα αποτελέσματα του άρθρου 83 του Αστικού Κώδικα.

7. Στις ομοσπονδίες και συνμοσπονδίες αν δεν ορίζεται στο παρόν νόμο δικαιοδοτικά ενοχλούνται στα ισχύοντα τις πρωτοβάθμιες επαγγελματικές οργανώσεις.

8. Σε κάθε Πρωτοδικείο τηρείται εφελκός που περιέχει το καταστατικό κάθε επαγγελματικής οργάνωσης, τις τροποποιήσεις του και κάθε σχετική δικαστική απόφαση.

9. Αντίγραφο των παρόντων εγγράφων και βιβλίων για τα στοιχεία τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 8 χρησιμοποιείται από το γραμματείο του πρωτοδικείου, σε οποιοδήποτε υποβάλει σχετική αίτηση.